

Силабус
навчальної дисципліни
Менеджмент в світі
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
Спеціальність	A4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))
Спеціалізація	A4.021 Англійська мова та зарубіжна література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова

Викладач (і)	Крижко Василь Васильович
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/composition-kaf-pedagogies-higher-school/krizhko/
Контактний тел.	+38(068)939-74-46
Е-mail викладача:	vvkprof@ukr.net , vv_kryzhko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Здійснюються індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3/ 90 год.	очна (денна)	12 год.	12 год.	64 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	86 год.	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: менеджмент, менеджмент в освіті, освітнє середовище, управлінська діяльність, бізнес-освіта, технології менеджменту освіти, психологічний ресурс менеджера освіти.

Мета та предмет курсу: метою викладання навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» є підготовка здобувачів другого рівня вищої освіти до здійснення кваліфікованого управління закладами освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» є теоретико-методологічні та практичні фактори побудови, функціонування й управління освітніми інституціями на державному, міждержавному, міжнародному та транснаціональному рівнях.

Технологія управління освітою ресурсами наукового менеджменту є послідовним цілеспрямованим процесом, який має циклічний характер і формується через функції: конкретні види управлінської діяльності, які забезпечують формування прийомів, способів управлінського впливу на освітню сферу. Методологія осмислення менеджменту освітньої сфери кардинально не відрізняється від аналогічних підходів, напрацьованих у традиційному менеджменті, однак має досить складне гуманітарне навантаження.

Функції менеджменту освіти сформувалися у процесі створення розгалуженої структурно-функціональної системи освітянської сфери сучасної держави Україна, національного суспільства,

відображають суть і зміст управлінської діяльності на всіх рівнях управління цією галуззю.

Основні програмні компетентності і результати навчання згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність вирішувати складні завдання або проблеми в галузі освіти, що передбачає впровадження інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, критичний аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси і технології в освітньому процесі і професійній діяльності.

ЗК 4 Здатність діяти автономно, свідомо і відповідально, генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення у навчальній і професійній діяльності.

ЗК 5 Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 6 Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 7 Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу, значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 8 Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, працювати на постконфліктних/деокупованих територіях; керувати власним психоемоційним станом у ході освітньої і професійної діяльності; формувати у здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя та дотримуватись самому.

ЗК 9 Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 10 Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, планувати і здійснювати науково-педагогічні дослідження, об'єктивно оцінювати та презентувати їх результати фахівцям і широкому загалу.

ЗК 11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1 Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК 2 Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК 3 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 4 Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 5 Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 6 Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК 7 Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК 8 Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

Професійні компетентності (ПК)

ПК 7 Здатність проєктувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольовано-вимірювальних матеріалів.

Програмні результати навчання (РН)

РН1 Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення

освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН2 Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН3 Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН7 Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН8 Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН10 Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН12 Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13 Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН15 Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, у тому числі й на постконфліктних/деокупованих територіях; демонструє здатність діяти автономно і в команді, керувати власним психоемоційним станом, уміння забезпечувати рівноправну і конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати позитивну мотивацію до саморозвитку та адекватну самооцінку власної діяльності.

Програмні результати навчання за спеціалізацією (ПРН)

ПРН 6 Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої і вищої освіти.

ПРН 7 Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методика їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибрати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

Зміст курсу: Менеджмент як наука та мистецтво управління: управлінський континуум.

Сутність менеджменту. Природа людської праці визначення факторів та умов ефективної співпраці. Діяльність як основа людського існування та розвитку потенціалу держави. Науковий характер управління освітою. Мистецькі ознаки менеджменту. Функції менеджменту: науковий апарат менеджменту. Основні функції та їх характеристики: а) прогнозування та планування; б) організація роботи; в) мотивація; г) координація та регулювання; д) контроль, облік та аналіз. Організаційні відносини в системі менеджменту: професійно-важливі якості (риси) менеджера. Методи менеджменту. Поняття «організація», «організаційна структура» та «організаційна культура». Типи організаційних структур управління. Індивідуальні, психологічні, соціальні основи ПВЯ менеджера. Психологічні методи управління: визначення потреб, дослідження мотивів, організація мотивації. Група економічних методів менеджменту. Адміністративні, організаційно-розпорядчі методи управління.

Теорія «м'якої та твердої сили в управлінні. Бірюзовий менеджмент, Агіле менеджмент, керівник «п'ятого рівня», провідницька місія менеджменту. Теорія мотивації в менеджменті: потреба як основа мотивації. Класифікація потреб. Піраміда А.Маслоу. Освітні потреби. Теорія соціальної відповідальності в управлінні освітою. Провідні мотиви здобуття освітньої послуги. Теорія обмежень: поняття «обмеження» в управлінні. Вміння управляти ризиками. Вміння управляти перспективою. Вміння управляти безконфліктністю. Менеджмент розвитку освітньої установи: поняття «зміна». Поняття «розвиток» «управління розвитком» системи. Фактори розвитку освітньої системи. Управлінський вплив на перспективи установи освіти.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, дискусія, бесіда); наочні (презентації); практичні (аналіз фрагментів лекцій здобувачів); методи стимулювання освітньої діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи активного навчання (вирішення ситуаційних задач (кейсів), ділові ігри; робота в малих групах); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Основні засади й принципи освітньої діяльності здобувачів другого рівня вищої освіти, оцінювання результатів навчання забезпечення якості освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу, відвідування навчальних занять студентами відбувається відповідно до вимог організації навчального процесу в БДПУ та визначається в Положенні про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті. (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/OOP_BSPU_2020-1.pdf); критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті здійснюється згідно положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/KOND_BSPU_2019-1.pdf). Етичні норми академічної діяльності здобувачів другого рівня вищої освіти регламентуються освітнього процесу в БДПУ, розділ 4. Етичні норми академічної діяльності учасників освітнього процесу в БДПУ (Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті; <http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-savyt.pdf>). Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у БДПУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел, ресурси, на які здійснюються посилання узгоджуються з викладачем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: ноутбук, навчальна платформа Moodle: (кафедра менеджменту та адміністрування: (<https://edu.bdpu.org/course/index.php?categoryid=22>); платформа Zoom та Ютуб.

Система оцінювання

та вимоги:

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Зм іс то ви й м од ул ь 1	Зм іс то ви й м од ул ь 2	Зм іс то ви й м од ул ь 3	Зм іс то ви й м од ул ь 4	Зм іс то ви й м од ул ь 5	Зм іс то ви й м од ул ь 6	Зм іс то ви й м од ул ь 7	Зм іс то ви й м од ул ь 8	Зм іс то ви й м од ул ь 9	Зм іст ов ий мо ду ль 10	Зм іст ов ий мо ду ль 11	Зм іст ов ий мо ду ль 12	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5		

	Кількість балів
--	-----------------

	Лекція	Практ. Робота	Лаб. робота	Сам. Робота		Разом
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Тема 1		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 1		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 2.						
Тема 2		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 2		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 3.						
Тема 3		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 3		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 4		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 5.						
Тема 5		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 5		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 6.						
Тема 6		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 6		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 7.						
Тема 7		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 7		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 8.						
Тема 8		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 8		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 9.						
Тема 9		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 9		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 10.						
Тема 10		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 10		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 11.						
Тема 11		0-2		0-3		0-5
Разом за змістовим модулем 11		0-2		0-3		0-5
Змістовий модуль 12.						
Тема 12		0-2		0-3		0-5
Разом за змістовим модулем 12		0-2		0-3		0-5
Разом за змістовні модулі		0-24		0-36		0-50
Екзамен						0-50
Всього						0-100

Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Освітній менеджмент: теорія і практика : зб. наук. праць / за заг. ред. І.В. Соколової, О.Б. Проценко. Маріуполь : МДУ, 2013. 216 с.
2. Мармаза О.І. Менеджмент освіти : дорожня карта керівника. Харків: Основа, 2007. 448 с.
3. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. Київ : Ленвіт, 2007. 263 с.
4. Менеджмент в освіті : підручник / за ред. проф. В. В. Крижка ; авт. кол. : Василь Крижко, Валерій Радул, Сергій Клепко, Григорій Луценко, Ольга Старокожко, Сергій Немченко, Юлія Кондратенко ;. Київ : Освіта України, 2020. 465 с.
5. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент : навчальний посібник / В. Е. Лунячек. – 2-е вид., випр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2015. – 512 с.
6. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації. Харків: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.
[Електронний ресурс]: Режим доступу:
<http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1763/1/Мармаза%20О.І.%20Менеджмент%20освітньої%20організації%20.pdf>
7. Черниш А.П. Менеджмент освіти: Навчальний посібник Київ: Видавництво «Університет» КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2008. 324 с.
8. Даниленко Л.І. Інноваційний освітній менеджмент: Навчальний посібник. Київ: Главник, 2006. 144 с.
9. Мороз І.В. Менеджмент і моніторинг освіти: навчально-методичний посібник. Київ : Освіта України, 2006. 144 с.

Допоміжна

1. Лунячек В. Е. Державне управління освітою : підруч. для вищих навч. закладів / В. Е. Лунячек. – Х. : Гімназія, 2010. – 288 с.
2. Малаканова Л.В. Менеджмент в освіті. Програма навчальної дисципліни. – Полтава: ПНПУ, 2011. – 33с.
3. Найдъонов І. М. Основи освітнянського менеджменту: навч. посіб. / І. М. Найдъонов. — Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. — Ч. 2. — 270 с. — Бібліогр. наприкінці модулів.
4. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
5. Коберник О. М. Менеджмент в освіті : навчальний посібник. / О. М. Коберник, М. І. Гагарін – 3 вид. – Умань : ВПЦ «Візаві». – 2017. – 242 с.
6. Пеню В. В. П25 Менеджмент в закладах освіти: метод, вказівки до семінарських занять та самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) / В. В. Пеню. - Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2021. - 48 с.
7. Шоутен Т., Даниленко Л.І., Зайченко О.І., Софій Н.З. Менеджмент керівників закладів дошкільної і початкової освіти / За заг. ред. Л. Даниленко. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». — К.: СПД ФО

Пара шин К.С., 2009. — с.112.

8. Скібіцька Л.І., Скібіцький О.М. Менеджмент: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 416 с.

9. Даниленко Л. Освітній менеджмент: навчальний посібник / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. К.: Шкільний світ, 2003. 400 с.

10. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника. Харків: Основа, 2007. 448 с.

11. Хміль Ф.І. Основи менеджменту. К.: Академвидав, 2007. 576 с

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> — Міністерства о світи і науки України;

2. <https://sqe.gov.ua/uk-ua/> — Державна служба якості освіти України;

3. <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnist-uvishchikhnachalnikhzakladakh/4688> – Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах.

4. <https://www.liga.net/> — інформаційно-довідкова система з нормативно-правової інформації.

5. <http://www.nbuv.gov.ua/> — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.